

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISY LAJOS.
 Társszerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.
Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::
 Hivatalos hirdetések 100 szögig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

A kinorányi népgyűlés.

Nyitra, jun. 22.

Minden várakozást felülmuló fényes sikerrel dicsékedhetik az a lelkes gárda, mely a kinorányi népgyűlést rendezte. Hét választókerületnek körülbelül 10.000 emberre tehető népe jött ott össze, túlnyomó részben néppárti választók, de képviselve volt a szövetkezett ellenzéknek minden árnyalata.

Az ország számos helyén tartottak már gyűléseket a szövetkezett ellenzéki pártok és a nagy városokban rendezett manifesztációk talán felülmúlták a kinorányi gyűlést látogatottságra, külső pompára és a kerektek fényére nézve, a mi természetes is, mert bármily derék és törekvő legyen is valamely falunak a népe, az még sem képes a városok esillogását és ragyogását egy ilyen óriási arányú összejövetel külső képén viszatükörözteni.

De hiszen nem ezt keresték az ellenzék vezeterei, a kik a gyűlésre megérkeztek, hanem keresték azt, a mi tulajdonképpen minden tisztességes politikai mozgalomnak az egyedüli célja, keresték a választó közönség meggyőzését, a népre gyakorolható

erkölcsi hatást. És e tekintetben ez a gyűlés a páratlan sikerek jegyében áll és fog is állani nagyon hosszú ideig.

Az országgyűlési ellenzék vezetői egy tót ajkú, de magyar érzelmű népet találtak a Felvidéknek ezen részében. Egy népet, a mely szívesen tanulja nyelvünket, tiszteli nemzeti intézményeinket, egy népet, melynek esodálatosan fejlett érzéke van alkotmányos jogaink és szabadságaink iránt.

Ha már most ennek a népnek, a mely az említett dícséretes sajtóságon kívül még azzal a jó tulajdonsággal is bír, hogy tiszteli a tekintélyt és hallgat vezetőinek szavára, azt fogják mondani az ő helyi vezetői: Látjátok ti ennek a szegény Felvidéknek elhagyatott és sokszor mostoha bánásmódban részesült népei, titeket a szövetkezett ellenzék nagynevű és tiszteletreméltó vezeterei úgy megbeszülnek, hogy eljöttek hozzátok és tanui akartak lenni a ti polgári érnyeiteknek;

megbeszülnek bennetek a hazához való hűséget, a romlatlan és megvesztegethetetlen polgári érületet, a törvényekhez való ragaszkodást, a

beesületes politikai törekvésekben való következetes kitaratást; megbeszülnek bennetek mindazokat az érnyeket, a melyek által ők nagygyá és virágzóvá akarják tenni a hazát;

ha ezt fogja hallani szünet nélkül, a mint már érzi is ennek a Felvidéknek a népe, akkor új virágot fognak hajtani szívében azok a polgári érnyek, a melyeknek ez a kitüntetés, ez az országos jellegű megbeszülés szólt.

És kétségtelen, hogy azok, a kik a népben ilyen lelkiületet ébresztenek, a kik egy ilyen öntudatnak a kialakulásához közreműködnek, nagyobb szolgálatot tesznek a magyar államnak, a hazának és a nemzetnek, mint bármely olyan közigazgatási szervezet, mely a pártérdekek szolgálatában állva csak akkor ismeri a népet és csak akkor törődik vele, a mikor azt a saját korrupciójának részesévé teheti.

Ebben az erkölcsi erőhatásban rejlik a kinorányi népgyűlés jelentőségének egyik főmozzanata.

De jelentős ez a gyűlés az aktuális politika szempontjaiból is. A Tisza-kormány kinevezése után ez volt az első alkalom az ellenzéki ve-

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Az indiánus házassága.

Írta: **Biró János.**

Volt a newjorki Brown & Brown gyárban egy segédgépész, akinek George Chippeva volt a neve. Mint a neve is mutatja, indián volt az istenadta, vörös barnás pofájú esunya fiú, akivel sokat elbolondoztak a gyári lányok. A nagyapja még fehér emberekre vadászott Arizona rengetegjeiben, korán elhalt apjában még fel-fel lobbant az ősi vadság, ő már civilizált ember volt.

Georgenak megtetszett a magyar származású Fajesak Erzsébet azon a napon, a mikor dolgozni kezdett a gyárban.

— Nice girl, — mondotta — és széles mosollyal mutatta meg neki két sor fehér fogát.

Erzsébet egy szót sem értett angolul, nevetve szólt hát oda szomszédjának:

— Mit akar tőlem ez a bolond cigány?

Ez a jelenet többször megisméltódott. Valahányszor csak szerét ejthette az indián, mindig mondott egy-két kedveskedő szót a magyar lánynak. Erzsébet mosolygott és nem

törődött vele. Az utolsó napokban már nem mosolygott és nem vette észre, ha a rézbőrű szólt hozzá. Georgenak is feltűnt a leány haloványsága és egy másik lánytól kérdezte meg, hogy mi baja Erzsébetnek. A kérdezőt kacagva válaszolt:

— Az a baja, hogy elhagyta a vőlegénye.

George gondolkozóba esett és szó nélkül ment le a gépszobába. De azontúl esténként mindig módját ejtette, hogy távolból hazáig kísérje a bánatos fehér leányt. George nem volt buta ember s azt is tudta, hogy a gyár alatti mélyvízű folyóba nem egy szerelmében csalódott leány ölte már bele magát.

Egy este azután nem hazafelé vette útját Erzsébet. Elindult a főútcán, azután nagyot kanyarodva, hogy a magyar negyedet elkerülje, megindult a folyó felé. A sötétség egyre jobban leereszkedett és a bánatos magyar leány csak lenge árnyéknak látszott a távoli lámpák pislogásában. Lehajtott fejjel ment előre s észre sem vette, hogy egy másik még sötétebb árnyék követi.

Erzsébet megállt a folyó partján és lenézett a piszkos, sebes áradatba. A szeméből néma, forró könnyek peregtek s egyre csak sóhajtozott.

Ha az indián egy pillanattal később ér oda, ugorhatott volna utána a zúgó folyamba. Így éppen hogy elkapta a derekát és hátrántotta. De Erzsébet már ekkor egészen halálra szánta magát. Némán, de annál makacsabban közdött, azt sem tudta, hogy kivél. Karesú, izmos teste többször csaknem kisiklott a jóakarató karok közül, de végre is elernyedtt az egyenlőtlen küzdelemben. A lélegzete kifogyott és félajultan hanyatlott le. Az indián csak akkor kezdett hozzá beszélni. Ugy válogatta a szókat, hogy a lány is megérthesse.

Lassankint megnyugodott és megenyhült Erzsébet. Megnyugodott és megenyhült, mert nem volt egyedül. Mert mellette volt valaki, aki hűséggel és ragaszkodással volt iránta.

Ejfélfelé járt az idő, amikor a furesa pár visszaindult a folyótól a város felé.

Mikor feltűnedezték az első villamos lámpák az indián szóttalan lett és Erzsébet lehorgasztotta a fejét. Némán mentek a leány lakásáig, itt kezét adott a fiúnak, azután bezörgetett.

Másnap reggel újra bement a gyárba Erzsébet és dolgozott, mint azelőtt. A szíve még mindig nagyon fáj, de már nem gondolt a halálra. Vőlegényére Kálmán Ferencere

416, 34, 6879

zérferfiak megnyilatkozására. És ők nyilatkoztak is, férfiasan kijelentették, hogy a szövetkezett ellenzék harcra még csak most fog nagy mérveket ölteni, mert annak a hármasként a megvalósítása elé, a melyekért a szövetkezett ellenzék már egy év óta küzd, minő a demokratikus választójog, a jogrend helyreállítása és a közéletnek a korrupciótól való megtisztítása, az új kormány határtalan cinizmusa és vakmerősége még az eddigieknél is nagyobb akadályokat gördít.

A függetlenségi pártok egyesülése folytán keletkezett politikai helyzetben a kinorányi népgyűlésen hangzott el az egyesült függetlenségi párt illusztris ügyvezető elnöke szájából az első kijelentés, a melyben nyomatékkal emeltetett ki az a fontos körülmény, hogy a két függetlenségi pártnak egyesülése nem akadályozza meg, ellenkezőleg hathatósabbá teszi a többi ellenzéki pártokkal való együttműködést.

Az emlékezetes gyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőket közli.

Fogadtatás Nyitrán.

Az ellenzéki vezéreket és képviselőket hozó vonat némi késéssel 11 óra után robogott be a nyitrai pályaudvarra, a hol már nagy közönség várta a vendégeket. A fogadtatásra a város intelligenciája és polgárságából számosan jelentek meg.

A hosszú vonathoz kapcsolt Pullman-kocsiból elsőnek gróf Apponyi Albert lépett ki, a kivel együtt jöttek gróf Zichy Aladár, gróf Károlyi Mihály, Eitner Zsigmond, Csermák Ernő, dr. Zelenyák János orsz. képviselő, dr. Ernszt Sándor v. orsz. képviselő, Tári Béla az Alkotmány szerkesztője, dr. Gonda Henrik, Nemes-tóthi Szabó Albert, Sipos István a Kath. Népszövetség titkára, Persian Ádám és mások, a kikhez itt Bartoss János orsz. képviselő csatlakozott.

Mikor a pályaudvart ellepő nagy közönség elhelyezkedett, előlépett Jánoky Madocsány Gyula v. orsz. képviselő, pusztagegeri földbir-

tokos és lelkes beszéddel üdvözölte az ellenzéki vezéreket. Nem volt a programban s a nyitrai ellenzék nem is tudott róla, hogy a helybeli socialdemokrata párt is üdvözlésre készült, de nem hatott rosszul dr. Magyar nyitrai ügyvédnek nyugodt és tiszteletteljes beszédje, a ki arra kérte az ellenzéket, hogy folytassa lakadatlanul a demokratikus választójog érdekében vívott harcot.

Az üdvözlésre először gróf Apponyi Albert válaszolt, a ki rámutatott arra, hogy semmi sem bizonyítja inkább az idők rendkívül nehéz voltát, mint az, hogy a kormányrendszer ellen folytatott küzdelemben leomlottak azok a választófalak, melyek a pártokat egymástól elkülönítették. Apponyi után Zichy Aladár gróf mondott köszönetet a megjelent közönségnek s különösen a papság támogatásáról emlékezett meg hálás elismeréssel.

Nyitrán a budapesti vendégekhez csatlakoztak Gyuresánszky Demeter, dr. Franciscy Lajos, dr. Puchovszky Bálint kanonokok, Jánoky Madocsány Gyula földbirtokos, Belák József papnevelőintézeti alkormányzó, Schmidt Leó püspöki titkár, dr. Skrabik András szentszéki jegyző, Szida Kálmán nyitra-alsóvárosi esp. plebános, Kubinyi Endre v. tanácsos, Verő Ferenc nagybirtokos, dr. Cserenyey István, dr. Bezák István theol. tanárok, dr. Kopp Tibor, dr. Hatala István, Schandl Béla főgim. tanárok, Riszner Gyula karkáplán, Rektory Gyula s. lelkes, Karsay Imre plebános, Pászitka Vilmos tanító, Morvay Kálmán és mások.

Nagytapolcsányban.

Impozáns fogadtatásban volt részük az ellenzék vezéreinek Nagytapolcsányban is, a hol több száz főnyi tömeg élén dr. Bundala János plebános üdvözölte az érkezőket, a kik közül gróf Apponyi Albert és gróf Zichy Aladár válaszoltak. Pokorny János építész felesége gyönyörű virágcsokrot adott át Apponyinak. A rendes szerezvényhez csatolt tíz külön koesi vette fel itt a Kinorányba igyekvőket, a kiknek száma már a vonaton is több százra szaporodott fel.

Kinorányban.

Ünnepi mezbe öltözött ezernyi-ezer ember várta a gyűlés szónokait hozó vonatot Kinorányban. A zászlók erdejétől környezett sokaság élén Szmeceányi György, a nyitra-sámbokréthi kerület orsz. képviselője szívből fakadó szavakkal üdvözölte a vendégeket, Terlanday János tekintélyes kinorányi polgár pedig a

közönség üdvözlését tolmácsolta. A szép beszédekre Apponyi és Zichy válaszoltak, megköszönve a lelkes és impozáns fogadtatást.

A komoly beszédekbe bájos női hang is belecsendült. Perényi Micike úrhölgy, Perényi József birtokos és bankigazgató leánya gyönyörű virágcsokorral kezében a vezérek elé lépett és remek kis politikai dikciót vágott ki. Csengő hangon, bátran, a lámpaláznak minden jele nélkül beszélt s kitartásra buzdította az ellenzéki küzdelem bajnokait s azután a virágcsokrot Apponyinak adta át, míg a társaságban levő hölgyek az ellenzék többi vezéreit tüntették ki hasonló ékességgel.

A kedves jelenetre felharsant riadó éljenezés fényesen jelezte, hogy a szépséges fiatal szónok minő frenetikus hatást ért el s a pesti urak közül valaki megjegyezte:

— Jaj lesz Szmeceányinak, ha a nők választói jogot nyernek, mert ezt a kerületet biztosan elhódítják tőle.

Hosszú sorban indult meg azután a ment a templom előtt felállított diszkapuhoz, a hol Perényi József bankigazgató üdvözölte az érkezőket, majd Lahwicska János igazgató-tanító vezetése alatt egy hatvan tagú vegyeskar szép énekkel köszöntötte a vendégeket. Már a bevonulás alatt is ki lehetett venni a gyűlés hatalmas arányait, a széles utcákon a fellobogózt házak között hömpölygő sokaság azt mutatta, hogy a gyűlés fáradhatatlan rendezőinek Paska István, Wohland Ignác espereseknek, Szmeceányi György és Bartoss János képviselőknek fáradságát a legfényesebb siker koronázta, a mindenütt uralkodó példás rend pedig a rendezők szervező talentumának a dicséretéről szólt.

A megérkezés után a társaság Wohland Ignác esp. plebános vendégszerető házában ebédhez ült, mely alatt a házigazda a vendégeket köszöntötte fel, Apponyi a zsámbokréti kerület vezetőire, Károlyi Mihály gróf Zichy Aladár, Szmeceányi György Wohland és Paska esperesekre, Csermák Ernő az ellenzéki összetartásra, dr. Franciscy Lajos az ellenzéki vezérekre emelt poharat.

Nagy lelkesedést keltett gróf Zichy Aladár pohárköszöntője, a ki a nyitrai egyházmegye főpásztorát gróf Batthyány Vilmos püspök urat éltette a jelen voltak élénk tetszésnyilvánulásai között.

A népgyűlés.

A templom előtti tágas téren lombokkal, nemzeti zászlókkal és virágfüzerekkel diszített

se úgy gondolt mint azelőtt, epesztő vágyódással, nehéz fájdalommal. A halnivalgyása, a folyóparti est után, egészséges reakciót szült s új erővel ébredt fel benne az életösztön. Borzongva gondolt a mély, piszkos vízű folyóra és hálával az indiánra, aki erőszakkal elrántotta a sír széléről.

Mikor a déli szünet elérkezett és az indián olajtól, izzadságtól fénylő areal feljött a gépteremből, már mosolyogni is tudott rá. George leült a leány mellé a gyár előtt, ahol a lányok szegényes ebédjüket szokták elfogyasztani, s kezdte angolul tanítani.

Igy ment ez egyik napról a másikra. George se szólt senkinek a folyóparti jelenetről, Erzsébet még inkább hallgatott. Volt egy közös titkuk, amely minden faji és nyelvi különbség dacára is, összekapcsolta őket.

A barátságuk azonban nem maradt sokáig észrevétlen. Amikor a gyár előtt egy rövid félórára összeültek, a többi lányok vihogva, esufolkodva mutattak rájuk. Később már tovább mentek. Azt sugták-bugták egymás között, hogy Erzsébet az indiánnak a szeretője. Senki ugyan nem látta őket együtt máshol, mint a gyár előtt s Erzsébet lakótársai attól az időtől kezdve, mikor éjjel

ment haza, árgus szemekkel vigyáztak minden lépésére, de azért ők voltak azok, akik leginkább terjesztették a csunya pletykát. A hír eljutott a leány fülebe is. Egy idősebb asszony mondta el neki.

— Hallod e Erzsi, szólt hozzá. A leányok azt mondják, hogy összeszúrtd a levét az indiánussal. Vigyázz magadra hogy szegyenben ne essél!

Erzsébet haragtól szikrázó szemmel hallgatta. Azután így válaszolt:

— Köszönöm a jóakarátat Mari néném. Csak bízza rám a magam dolgát. A lányoknak meg mondja meg, hogy söpörjenek a maguk portája előtt, nekem pedig hagyjanak békét, mert esunyán járnak.

Mari néni sietve kotródott el a jóakarátával, de megvitte a szót a lányoknak. Még meg is toldotta a maga fantáziájából, hogy Erzsébet ügyvédhez megy és becsukja őket, ha a becsületében gázolnak.

Egy vasárnap délben, ahogy a templomból kijött, ismét a folyó felé aprózta lépéseit. Hátra se nézett, olyan biztos volt benne, hogy a hűséges indián ott van a nyomában.

S csakugyan, mikor kiért a házak tömegegéből, egyszerre a karján érintette valaki.

— Hová megy?

Erzsébet megértette a kérdésben rejlő gyöngéd aggodalmat s angolul válaszolt.

— Sétálni megyek. Elkisérhetsz, ha akarsz.

Elindultak és önfeledt beszélgetésbe fogtak. Nem is vették észre, hogy a hátuk mögött néhány lépésnyire egész leányhad lopózik. Ott voltak a lakótársai valamennyien, meg még egy néhány leány, aki jelen akart lenni a Fajesák Erzsébet vesszofutásán. Lesz majd miről beszélni hónapokon keresztül. Lesz majd mivel megtörni a telkesgazda büszke lányának a gögjét, lesz amivel kikergethetik a gyárból, a városból talán a világból is.

Erzsébet s az indián nem tudtak semmit ezekről a tervekről. George éppen arról beszélt a lánynak, hogy egy házat látott a közelben, egy szép kis faházat, amelynek tágas verandája és virágos kertje van. Meg akarja e nézni Erzsébet?

Mindjárt el is indultak arra felé. Mikor odaértek Erzsébet tágra nyitotta a szemét. A piros tetejű faház árnyékos fák között állott és a kertjében rózsák, jácintok, árvácskák nyiltak. A szűkös, csunya burdosházhoz szokott

emelvényt állítottak fel a szónokok és előke-
lőségek részére. Délután három óra tájban már
vagy 8000 ember szorongott az emelvény kö-
rül s még mindig százával érkeztek a választó-
k. Hatalmas menetben vonultak fel a privi-
gyei kerület választói *Bresztyenszky* Kálmán
képviselő vezetése alatt, gyönyörű fehér selyem
zászló elülvitele mellett.

Tűzoltók és karszallagos rendezők nyitot-
tak utat az emelvényhez a szónokoknak és a
honorátoroknak, ezeknek azonban csak kis
száma férhetett el az emelvényen.

A gyűlést *Paska* István a nyitraszambok-
réti kerület elnöke nyitotta meg magyar és
tót nyelvű tartalmal beszéddel.

Orkányszerű zúgó taps és éljenzés fogadta
a napi program első szónokát gróf *Apponyi*
Albertet, aki most is mint mindig klasszikus
ékezőségeit ragyogtatta.

Visszatekintve az utóbbi napok esemé-
nyeire párhuzamot vont *Apponyi* a lemondott
és az új kormány, *Lukács* és *Tisza* között.

— A korrupciónak az atyamestere az
egyik — mondotta — az erőszaké a másik;
de az egyik bűnében részes a másik. Politiká-
juk oda vitte az országot, hogy ma már kivé-
teles intézkedéseket kell tenni a királyi méltóság
védelmére.

A királysértések ellen hevenyében össze-
ütött javaslat vagy szükséges és akkor az na-
gyon keserű gyümölése a munkapárti uralom-
nak, amely a dinasztikus hűséget és lojalitást
enyire aláásta, hogy a nemzetnek ezen tradi-
cionális szent kincseit kivételes intézkedésekkel
kell védelmezni; vagy nem szükséges és akkor
ez a törvény szemfényvesztés, amellyel a kor-
mány a királyvédelem jelmezében akar a kor-
onánál bemutatkozni és magát ebben a vonat-
kozásban is nélkülözhetetlennek feltüntetni.

Apponyi ezután még tótul és németül
intézett néhány szót a néphez, mely a nagy-
hírű szónokot percekig éljenzte.

Ezután gróf *Zichy* Aladár szólalt fel, aki
mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a függet-
lenségi pártoknak tömörülése után *Apponyi*
és *Károlyi* ezen a népgyűlésen demonstrálják,
hogy a néppárttal szoros kapcsolatban akarnak
együtt küzdeni a jövőben ép úgy, mint eddig.

Az országos állapotok jellemzéseül *Zichy*
gróf folytatódólagosan kifejtette, hogy az ország-
háza most egy nyitramegyei képviselőválasztásnak
a képét tükrözi vissza, ahol a csendőrök, ka-
tonák, palotaőrök tobzódnak és döntenek romba

lány szemében valóságos paradicsomnak tünt
fel a kedves, amerikai munkáslakás. Elragad-
tatva ismételtette:

— Istenem de szép. De gyönyörű.

Egyszerre aztán mintha eszébe jutott
volna valami, lassan, nyugtalanul kérdezte:

Ki ez a ház, George?

George csak ezt a kérdést várta.

Ki? A tiéd — ha akarod.

Erzsébet megértette. Ránézett az indián
jellegzetes, erős vonású, inkább csunya, mint
szép arcára és azután — minden átányi szo-
kás ellenére — sirva fakadt és odaborult az
indián kebelére...

A közelben settenkedő lányok nem áll-
hatták tovább. Az egyik elvisította magát és
a többi követte. Hahotázni kezdtek harsányan,
sikoltozva és az ujjukkal mutogattak az ölel-
kező párra.

Erzsébet nyugodtan bontakozott ki az
indián öleléséből. Oda fordult a lányok felé
és kihívó hangon így szólt hozzájuk:

— Mit vihogtok cudarok? Egy asszony
talán megcsókolhatja a hitese urát? Megmond-
hatjátok a gyárban, hogy keressenek más le-
ányt a helyemre.

Ezzel kinyitotta a kert ajtaját és emelt

elnöki parancsra törvényt és jogot. — Végül
kitartásra buzdította a polgárságot.

Hosszas, lelkes éljenzés volt a visszhang
gróf *Zichy* Aladár beszédére, aki után *Zelenyák*
János dr. képviselő tót nyelven beszélt, majd
Károlyi Mihály gróf lépett a közönség elé.

Az egyesült függetlenségi pártnak elnöke
nagy beszédben ostromozta a panama rendszer
bűneit.

— *Lukács* egy bizonyos vonatkozás szer-
int nem különbözik *Redltől* — mondotta. A
panamista és a spion abban egyenlők, hogy
valamint a spion egymaga nem követheti el
az árulást, büntársakra van szüksége; úgy a
panamista is csak másokkal szövetségbe üz-
heti az ő panamáit. *Lukács* bűnének részesévé
lett az egész munkapárt s így csak természetes,
ha még most is szolidaritásban van vele.

— A függetlenségi párt igaz rokonszenvvel
viseltetik a néppárt iránt, amely a magyar nem-
zeti állameszmét olyan néprétegek körében is
nagy erővel képviseli és védelmezi, amelyeknek
lelkéhez a függetlenségi törekvések még nem
találtak utat. Nagy érdeme a néppártnak az
is, hogy a keresztény világnézetet a gyakorlati
életbe átviszi s ezzel a politikai közélet erköl-
csi alapjainak a megszilárdításához működik
közre.

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után
Szmrecsányi György szólott a közönséghez s
a többi közt a következőket mondotta:

— Ismerem a Felvidék ezen részének
népét s tudom és érzem, hogy aki ennek a
tótajkú, de hazájához hiven ragaszkodó és
törvénytisztelő népnek lelkületét törvénytelen
zaklatásokkal, jogtípró kormányzattal elkese-
riti, az a legnagyobb bünt követi el a haza és
magyar nemzeti állam érdekei ellen.

— *Nyitra* vármegye főispánja a tavaszi
közgyűlésen azt merte állítani, hogy idegenek
tolakódnak be a vármegyébe és zavarják an-
nak békéjét. Visszautasítom ezt az állítást,
mert nekem mint ezen kerület képviselőjének
nem lehet és nem is szabad magamat itt ide-
gennek éreznem és magyar állampolgár, még
inkább magyar orsz. képviselő az ország egyet-
lenegy részében sem tekintheti magát idegen-
nek, mindenütt polgára és a hazának, mindenütt
élhet jogaival, mindenütt teljesítenie kell kö-
telességét.

— Mi igenis idegenek vagyunk a főispán
úr kormányzatával és visszaéléseivel szemben,
idegenek vagyunk az ő politikai tapintatával
szemben, amelynek a vármegyei közgyűlésen

fővel lépett be rajta. Utána az indián, akit
Erzsébet a hatás kedvéért már egy nappal
előbb megtett hitese urának.

A lányok elképedve, sóbálvánnyá mere-
vedve néztek utána.

Talán megvetették?

Talán irigyelték.

Sziporkák.

Megütközés.

— Most kell hazajönnöd, éjfélkor, te
korrhely bitang s hozzá még részegen?!

— No tessék, hiszen ha addig várok,
a mig kijózanodom, hát reggelig se kerülök haza.

Szives készség.

— Mióta kérlek úgy-e, hogy vegyél
nekem egy autómobil! De hasztalan minden
könyörgésem, pedig példát vehetnél a *Malvin*
férjétől...

— Kérlek, kérlek! Példát szivesen veszek,
de autómobil nem!

Feledékenység.

— Nagysád már harmadszor szólít engem
Mészárosnak, pedig engem *Nagynak* hívnak.

— Oh bocsásson meg, de mindig azt
hiszem, hogy maga *Kovács*.

is fényes tanujelét adta. A vármegye békéjét
nem mi dúljuk fel, hanem azok, akik hatalmi
visszaélésekkel és erőszakkal a népet az ő
törvényes jogainak gyakorlásában akadályozzák.

A zajos tetszés után, amellyel a gyűlés
Szmrecsányi beszédét fogadta, felszólítottak még
Eitner Zsigmond, *Bartoss* János, *Csermák* Ernő
orsz. képviselő, *Jánoky-Madocsány* Gyula a
nyitramegyei néppárt ügyvezető elnöke és
Bresztyenszky Kálmán a privigyei kerület nép-
szerű képviselője. Végül *Bartoss* János a kö-
vetkező határozati javaslatot terjesztette elő:

A hét választókerület és három vár-
megye polgárságának gyülekezetéből alakult
népgyűlés bizalmatlanságát és mélységes ellen-
szenvét fejezi ki a korrupciónak és erőszakkal al-
apított kormányzati rendszerrel szemben, üdvözli
az ellenzéki pártokat és kívánja, hogy szoros
együttműködésben folytassák együttes küzdelmüket
elsősorban a korrupció kiirtása, a jogrend
helyreállítása és a demokratikus választói
jog megalkotása érdekében. Együttal tánto-
rítatlan bizalmát fejezi ki a kerület képvise-
lője, *Szmrecsányi* György iránt, akinek mű-
ködése teljesen összhangban áll választói
tisztességes meggyőződésével és hazafiúi
lelkületével.

Andrássy üdvözlöte.

Gróf *Andrássy* Gyula, a ki akadályozta-
tása miatt nem jelenhetett meg a népgyűlésen
Paska István kerületi pártelnökhöz a következő
táviratot küldte:

Sajnálatomra akadályoztatásom miatt nem
mehetek el, de meleg üdvözlötemet küldöm a
gyűlésnek.

*

A gyűlés után a rengeteg néptábor osz-
ladozni kezdett, a kocsik hosszú sora a szél-
rózsa minden irányába vitte a fellelkesült vá-
lasztókat, a kik közül igen sokan vasuton
utaztak vissza.

A vendégek az elutazás előtt még *Ferényi*
József bankigazgató házában találkoztak, ahol
páratlanul szíves vendégszeretettel volt részük,
melyért gróf *Apponyi* Albert mondott köszö-
netet a derék családnak.

A budapesti urak közül többen *Nyitra*n
háltak meg. Gróf *Apponyi* és *Zichy* Aladár
Bathhány Vilmos gróf püspök úr meghívására
a várkastélyba szálltak, míg a többieket a
székeskáptalan tagjai és az alsóvárosi esperes
plebános látta vendégül.

Másnap az ellenzéki vezérek társaságuk
kiséretében egy ragyogóan szép politikai nap
emlékével visszautaztak a fővárosba s mi azt
a hő óhajt küldjük utánuk, hogy azt a tiszta
zászlót, melyet ők Kinorányban lobogtattak
minél előbb koszorúzza meg a teljes diadal
ékesége.

A tanári nyugdíj.

A magyar középiskolák tanárai körében
rövid szünet és pihenés után újabb mozgalnak
előjelei mutatkoznak. Az új nyugdíjtörvény
sérelemes intézkedései megteremtették még a
gyümölesüket, ami különben előre látható
volt s a tanárság körében komoly és szíves
irányú mozgalom indult meg az eddigi 30
éves szolgálat visszaállítására.

Az új nyugdíjtörvény, mint ismeretes,
30 évről 35 évre emelte fel a középiskolai
tanárok szolgálati idejét s ezzel véget vetett
egy évszázados, s jóformán az egész művelt
nyugatra kiterjedő hagyománynak, mely a
tanítás nehéz, idegölő munkája által megrök-
kant tanfériaknak korábban engedte meg a
nyugdíjba való vonulást, mint a többi tiszt-
viselőknél. Évszázadok óta senkinek sem volt
kifogása ezen állapot ellen, melyet egyaránt
érvényben tartottak az eddigi magyar korná-
nyok, még a Bach-korszak beamterfőnökei is.
Csak a jelenlegi rendszer alatt született meg
az a böles belátású államférfi, aki valószínű-
leg néhány más szakbeli előkelőség javaslatára

hátat fordított a történeti jognak s az „osztó igazság” szépen hangzó jelszavával egyfelől 5 évvel meghosszabbította a tanárok eddigi szolgálati idejét, másfelől ugyanannyival megrövidítette az összes többi, egyetemi végzettségű tisztviselők szolgálatát.

Mindenhez jelszó kell s a tanárok egyáltalában nem esodálkoznak azon, hogy egy vezető állásban lévő államférfiú osztó igazságnak nevezi az ilyen eljárást. Még mindig jobb, mint hogyha igazi nevén nevezné azt az irigységet, azt a gyűlölködést, melyet a tanárságnak némely helyen tapasztalnia kellett, mely a tanári mozgalmak idején a tanárok állítólagos határtalan jólétének felelősségével telített hírlapi förmérvényekben kifejezést is nyert s amelynek alattomos agitációja végre is meghallgatásra talált a minisztériumokban. Minden érdekelt tisztában van azzal, hogy a tanároknak a 35 évvel való megnyomoritása csak egyik jelensége azon hadjáratnak, melyet egy társadalmi és politikai hegemoniájára féltékeny, erőszakos és lelkiismeretlen társaság a tanárok elkésériteése, anyagi megnyomoritása, letörése s végleges hátraszorítása érdekében folytat. A tanárok ellen indított hajsza aljas motívumokból fakadt, s modern kultúrétünknek egyik legszennyesebb jelensége.

Az új nyugdíjtörvény a már szolgálatban lévő rendes tanároknak szabad választására bizza, hogy az új törvényt fogadják-e el vagy megmaradnak-e a régi mellett? Akik az új törvényt el nem fogadják, azokra a harminc évi szolgálat a kötelező, de le kell mondaniok a lakbérnyugdíjról. Az új törvény elfogadói fizetik a nyugdíjilletéket, kapnak lakbérnyugdíjat és 35 évig szolgálnak. Így áll jelenleg a tanárok ügye s most folyik országsszerte a szolgálatban lévő tanárok közt a hivatalos nyilatkozatok gyűjtése arról, hogy melyik törvényhez csatlakoznak.

Meg kell vallanunk, hogy „jogi szempontból” bámulatos ügyességgel van felállítva a dilemma: Egyfelől az új nyugdíj, mely néhány száz koronával mindig több, mint a régi s ezzel össze van ragasztva a 35 évi szolgálat, másfelől a régi, vagyis kisebb nyugdíj, de ezzel a 30 évi szolgálat is. Minthogy a tanárok sem élnek a boldog aranykorban, amikor még „intaeta per se dabat omnia tellus” s minthogy a mai nehéz viszonyok közt ők épen úgy kell, hogy ismerjék a pénz értékét, mint akár a bírák, képviselők, stb., anélkül persze, hogy akár rájuk, akár a többi tisztviselőkre a túlzó materializmus vagy egoizmus vádja háramolhatnék, nyilvánvaló, hogy az új törvény által kilátásba helyezett nyugdíjtöbblet sokakat arra fog csábítani, hogy az új nyugdíjtörvényt fogadják el, anélkül persze, hogy eltérnének a 30 éves szolgálat mellett való elvi állásponttól.

Máris híre jár a tanári körökben, hogy a nyugdíjtöbblet-re való tekintetből sokan fogadták el az új törvényt, ami persze egyáltalában nem fogja akadályozni az illetőket abban, hogy a megindult mozgalomban résztvegyenek. Az új nyugdíjtörvénynek elfogadását a jogtudományok napkeleti bölesei meghatározható jóakarattal minden valószínűség szerint annak idején majd úgy fogják magyarázni, hogy ime — a tanárok elfogadták a 35 éves szolgálatot, mert az új törvényhez csatlakoztak. Pedig szó sines róla! A tanárok csak a nyugdíjtöbblet s az 5 évi szolgálat miatt nyugdíj-jogosultságot fogadták el, ezt pedig csupán abban a boldog reményben tették, hogy a többi állami tisztviselők között sem fog akadni senki, aki ezt a kettőt vissza fogja utasítani. S hogy reményükben nem esalódtak, onnan is meglátszik, hogy eddigelé egyetlen tisztviselőről sem hallottunk, aki akár a nyugdíj-

többletet, akár az 5 év utáni nyugdíjképességet el nem fogadta volna.

A jelenlegi kormány azzal, hogy érvényesülni engedte a tanárság ellenségeinek gyűlölködő befolyását, elvesztette a tanárság rokonszenvét mindenkorra. Kívánatos volna azonban, hogy a tanárság vezetősége ez ügyben a kellő óvatossággal járjon el, hogy a hareba a tanárság egész tömege belevonassék, hogy ilyképen lehetetlenné váljék egyes embereknek „szolgálati érdekéből” való áthelyeztetése és egyéb zaklatása. Nagy szolgálatot tehetne a kormánytól függetlenebb felekezeti tanárság is. A harc hosszúnak és elkeseredettné igérkezik, de a küzdők biznak a magyar társadalom igazságszeretetében s a tisztességes magyar sajtó pártfogásában.

Ujdonságok.

Nemzeti ellenállás.

Valóban nemzeti ellenállásnak lehet nevezni a magyar gazdátársadalomnak azt az erélyes akcióját, amellyel a mostani mezőgazdasági vámvédelem csorbítatlan fentartása érdekében küzd. Ennek az akciónak a betetőzése volt a Magyar Gazdaszövetség június 18-iki kassai nagygyűlése.

A gazdaggyűlés méreteiben semmivel sem volt alábbvaló, mint a magyar gazdáknak keeskeméti vagy siófoki találkozója. Jelentősége azonban mindenestre nagyobb, mint az előbbi gyűléseknek, hiszen a *mezőgazdasági vámvédelem* törvények által megerősített kapuját még soha nem döngötték oly fékevesztett módon ellenségei, akik nem röstelnek törökkel, tatárral vagy ami még rosszabb osztrákkal, szerbvel szövetségre lépni, csak hogy az ő önző törekvéseik érvényesülhessenek.

A kassai riadó után szervezni kell az országban a földművelő népet a nemzeti ellenállásra, a nemzeti termelés védelmére. A kassai gazdaggyűlésnél nem szabad megállni, hanem minélzárk, akik résztvettek azon, lássanak hozzá védelmi munkához, fel kell rázni minden kisbirtokost, mindenkit, akinek valami köze van a magyar szántóföldhöz eddigi tételességből. Meg kell mozdítani minden társadalmi szervezetet, amely a gazdák érdekeinek védelmére vállalkozott.

Be kell vinni a küzdelmet a vármegyei törvényhatóságokba, be kell vinni az országgyűlésbe, a népképviselőknek nem szabad békét hagyni, hanem követelni kell tőlük, hogy valóban védjék meg a népet, a földművelő népet érdekeit.

Ez azonban még mind nem elég. A kassai gazdaggyűlésnek egyik tárgya volt a földművelő nép szervezkedése legjobb módjainak megvitatása is. Ez annyit jelent, hogy a magyar gazdátársadalom vezetési márt nem tudják tovább túrni azt, hogy a sok milliónyi magyar gazda olyan képet mutasson, mint valami szétzúllott nyáj, amely minden cél nélkül egyik a másikával nemtörődve tévelyeg a mezőn. Meg kell szünni végre ennek az állapotnak s legyen egy táborban mindenki, akinek valami köze van a hazaföldjéhez, a termőföldhöz. Tömörülnie kell tehát ezután még fokozottabb mértékben minden földművelőnek szövetségbe, gazdakörbe, gazdasági egyesületbe. A szövetségekbe való tömörülés anyagilag teszi erőssé a földművelő népet, a többi testületekben az erkölcsi erőt szerkezheti meg, ennek a kettőnek a birtokában pedig nincs hatalom, amely útját tudná állni a magyar gazdák jogos törekvéseinek.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Ocsorsky Géza* dr. nagybicsesei járásbírói törvényszéki bírói minőségben a rózsahégyi törvényszékhez helyezte át; *Karsai Béla* trencsényi törvényszéki és *Jeszenszky Béla* dr. trencsényi járásbírói, valamint *Farsang Endre* dr. tordai járásbírói és dr. *Albert Andor* tordai törvényszék jegyzőket pedig kölesönösen áthelyezte.

Zárógyűlés. A nyitrai nagyobb papnevelőintézet Magyar Egyházirodalmi Iskolája f. hó 17-én tartotta az évi zárógyűlését dr. *Franciszy Lajos* az Iskola igazgatójának elnöklése alatt.

A zárógyűlésen a tisztviselők beszámoltak az Iskola tagjainak munkálkodásáról, a könyvtár és pénztár gyarapodásáról, az igazgató pe-

dig előterjesztette a pályaművekről szóló jelentését. Pályázatra a következő tételek voltak kitűzve: 1. Fejtsék ki és cáfolassék meg a monizmusnak nevezett természettudományi világlélmélet. 2. Adassék elő a darvinizmus mai állása, a legújabb természettudományi eredményekre való tekintettel. 3. Világlátsassék meg az őskeresztény kor hitélete. 4. Készítsessék beszámoló beszéd egy hitelszövetkezetnek egy évi működéséről. 5. Fejtsenek ki a fogyasztási szövetkezetek előnyeit. 6. Irassék szt. beszéd paulai szt. Vincéről. — A pályatételekre 108 korona díj volt kitűzve. Pályadíjat nyertek: Horváth Mihály, Leitmann István, Kállay Győző, Ploig Agoston, Pöstyényi János, Vöröss Vince, Smotlák Antal, Burlasz Mátyás. Néhai Csippék Sándor alapítványából jutalomban részesültek Szolárik Agoston, Kállay Győző.

Az Iskola tisztviselőivé a jövő 1913/14. évre megválasztottak: Elnök Kállay Győző, főjegyző Pöstyényi János, könyvtáros Leitmann István, pénztáros Ploig Agoston, aljegyző Porubszky Mátyás. Bizottsági tagok: Kolecsányi Kálmán, Pokorny József, Tocsik Károly.

Az Iskola a jövő tanévben nagyobb szabású ünnep keretében készül megünnepelni a kereszténység szabad vallásgyakorlatának 1600 éves jubileumát.

Az esztergomi főegyházmegyéből. *Kottván Pál* nohácsi plebános megkapta a deitei plebániát. *Bokor Ernő* vittenczi s. lelkes ideig. adminisztrátornak küldetett Nohácsra. — *Cheméz Antal* nyug. naszvadi plebános Érsekújvárott 79 éves korában elhunyt.

A negyedik egyházművészeti tanfolyam.

A negyedik egyházművészeti tanfolyamra, amely folyó évi július hó 1—4-ig bezárólag lesz megtartva, már igen szép számban jelentkeztek a résztvevők, úgy hogy a kurzus sikere ez idén is biztosítva van. A tanfolyam vezetősége kéri a még résztvenni szándékozókat, hogy a jelentkezéseket minél előbb eszközöljék, nehogy a félégyezék kiállítására fennakadást szenvedjen. A tanfolyam hallgatói a Szt. Imre collegiumban napi hat, tehát összesen huszonnegy koronáért teljes ellátást nyernek. Jelentkezni Fieber Henrik minisiteri referensnél lehet (Bpest, I. Fehérvári ut 15.) A jelentkezésnél nemcsak a lakóhelyet, hanem a kiindulási állomást is fel kell tüntetni. A tanfolyam programja a következő: július 1. d. e. 8—10-ig Fieber Henrik, min. referens: Egyházművészeti izléstelenségek. 10—12-ig Nagy Virgil műegyetemi tanár: a keresztény templom építés fejlődése. D. u. 3 órákor: A Regnum Marianum kápolnájának és Róth Miksa üveggyárának megtekintése. Július 2-án d. e. 8-tól 10-ig dr. Gasparez Géza muzeumi ór: a műemlékek gondozása és restaurálása. 10—12-ig dr. Sztrakonieczky Károly muzeumi ór: Az üvegfestészet. D. u. 3-órkor A lipótmzezei elme-gyógyintézet kápolnájának megtekintése. Július 3-án d. e. 8—10-ig Lyka Károly a „Művészet” szerkesztője: Stílegység és stílitszettség. 10-től 12-ig dr. Csányi Károly muzeumi igazgató: Egyházi ötvösművészet. D. u. 3-órkor. A szépművészeti muzeum megtekintése. Július 4-én d. e. 8—10-ig dr. Swoboda Henrik p. prelátus, a bécsi egyetem volt rektora: A miseruha alakja és reformja. 10—12-ig Fieber Henrik min. referens: Korszerű egyházművészet.

Alakuló közgyűlés. A nyitrai vármegyei orvos-gyógyszereszi és természettudományi egyesület június hó 7-én alakuló gyűlést tartott a főgimnázium tornacsarnokában. A gyűlést az egyesület titkára dr. *Biringer Ferenc* nyitotta meg. Megnyitó beszédében rámutatott az egyesület fentartásának szükségére, és az egyület egyik céljál tűzte ki a vármegyei muzeum természetrajzi osztályának megalapítását. Az egyesület ezután újból alakult meg. Elnöknek dr. *Biringer Ferenc* vm. tiszti főorvost, alelnököknek báró *Friesenhof Gergelyt* és *Roch Gyula* főgimn. tanárt, titkárnak dr. *Pivinger Emil* járási orvost, pénztárosnak *Ferenzi József* ny. főgimn. tanárt, könyvtárosnak *Miklósy Ferenc* főgimn. tanárt választották meg. — Az egyesület legközelebbi ülését Pöstyényben fogja megtartani.

Halálozás. Özv. *Kiss Gergelyné* szül. *Osztraticzky Mária* úrnő folyó évi június hó 17-én délután 4 órákor 75 éves korában igen hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után az Úrban elhunyt. Temetése f. hó 19-én ment végbe. Az elhunytban *Radies Gergely* és neje szül. *Gasparik Mária* nagynénjüket gyászolják.

Városi közgyűlés. Nyitra város képviselőtestülete f. hó 18-án tartotta június havi rendes közgyűlését, az első az új polgármester dr. Thuróczy Tibor elnöke alatt.

A közgyűlés főtárgyát a Nyitra városba bevezetendő villamos világítási és erőátviteli áram szolgáltatása alkotta. Erre nézve a „Központi gáz- és villamossági r.-t. és a „Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára“ cégek közös ajánlatot adtak be.

A képviselőtestület a szerződéses megállapodásba foglalt ajánlatot általánosságban és részleteiben is rövid vita után elfogadta, a jelenlegi gázzár megváltására vonatkozó pont kivételével, melyre vonatkozólag a polgármester a gázzár tulajdonosával még tovább fog tárgyalni.

A halaszthatatlan kiadások fedezésére a város a helybeli pénzintézetektől egyenlő részletekben 90.000 koronát vesz fel 7%-ra, egyúttal tárgyalásba boesátkozik a fővárosi pénzintézetekkel egy 250.000 koronás kölcsönnek a megkötése iránt.

A Nyitra folyónak a Krámer-féle fatelep és a Hungária múmalom között elterülő részére nézve, a mely véglegesen fog szabályoztatni, a város megkapta a vízjogi engedélyt. A költségvetés elkészítésével a városi mérnök bizott meg.

A Pár-utca burkolására vonatkozó javaslat a tanácsnak azzal az utasítással adatott vissza, hogy a munkálatra az árlejtést megejtse s ennek eredményével egyetemben a 82.000 koronára rúgó burkolási költség fedezetére nézve javaslatot tegyen.

A Nyitrán létesítendő felső kereskedelmi iskolának a költségeihez a miniszter megtagadta a hozzájárulást, mert a miniszteri indoklás szerint a pozsonyi, turócszentmártoni és besztercebányai felső kereskedelmi iskolák a Felvidék szükségletét egyelőre kielégítik. — A város újra fogja kérelmezni az intézet felállítását és e végből a főispán vezetése alatt küldöttséget meneszt a miniszterhez.

Több kérvényezőknek egy negyedik gyógy-szertár nyitására vonatkozó kérvényét a képviselőtestület többsége azzal a megokolással utasította el, hogy a jelenlegi három gyógy-szertár a közönség szükségleteit kielégítő mérvben látja el.

A páruteai F. M. K. E. óvodaépületet a város az államnak örök jogon átengedi egy állami óvoda céljaira, egyúttal elvállalja az épületnek jókarban való tartását.

Több illetőségi ügynek az elintézése után a közgyűlés az új polgármester életésével véget ért.

Egy főbíró üdvözlése. A jókői al-esperesi kerület megleghangú iratban üdvözlölte Machovics János póstyéni főszolgabíróat abból az alkalomból, hogy rendeletileg intézkedett aziránt, hogy a póstyéni járásban a korezmák vasár- és ünnepponon zárva legyenek, a pálinkának pedig és minden égetett szeszes italnak ilyen napokon való kimérése pedig a tilalom alá essék. A kerületi község az íratban rámutat a rendeletnek közerkölesi és szociális jelentőségére s a főbírónak az üdvös intézkedését meleg köszönetét fejezi ki.

Fiúnevelő-intézet Vácson. A „Szent József fiúnevelő-intézet“ Igazgatósága felvesz római katolikus vallású, gimnazium I—VIII. osztályba járó tanuló ifjakat. Havi ellátás-díj 50 kor. Az intézet kizárólag pápi vezetés alatt áll. A növendékek a vácei kegyesrendi főgimnaziumba iratnak be. Pályázati határidő 1913. július 15. A vácegyházmegyei tanítók gyermekei kedvezményben részesülnek. Bővebb felvilágosítást nyújt kívánatra a „Szent József fiúnevelő-intézet“ Igazgatósága (Vác, Honvédsor 4. sz.)

Életmentés. A mult napok egyikén egy Dodek József nevű 9—10 éves fiú a sási malomnál a Nyitra folyóban fürdött. Fürdés közben társaitól messzire elkerülve, mélyebb vízbe tévedt. És már-már elmerült a habokban, midőn öt Nyitrai Géza lakatos-tanone saját élete kockázatásával kimentette a hullámsírból.

Az Élet. című szépirodalmi képes hetilap június 22. számában Prohászka Ottokár írt vezércikket *Ki lesz egész ember cimen*, azután Sztrakoniczky Károly vasárnapi levelét találjuk a nőkongresszusról s Mátrai Rudolf tanulmányát a feminizmusról és a szinpadról. Török Gyula folytatja *Zöldkőves gyűrű* c. regényét, elbeszéléseket irtak Pásztor József és P. Abraham Ernő, verseket Elek Alfréd, Kosztolányi Dezső, Harangi László és Mentess Mihály. Az irodalmi rovatot Halasi Andor kritikái teszik elevevé, valamint az aktualitások és illusztrációk egészítik ki az *Élet* legfrissebb számát.

Kath. elemi-polgári fiúiskola és internátus. Az intézet Nyitrabájnán Nagytapolcsány vasútállomástól 10 km.-nyire, hegy erdővel körülvett ózondús kitünő levegőjű helyen van s az iskolatestvérek vezetése alatt már 12-ik éve terjeszti áldásos működését a vallásos-hazafias nevelés terén. Az internátus 120 növendék számára van berendezve. Ezen intézetre már most hívjuk fel azon t. szülők figyelmét, akik gyermekeiket ezen iskolákban taníttatni óhajtják s az internátusban nekik helyet biztosítani akarnak, az igazgatóságnál írásban vagy személyesen legkésőbb aug. hó 1-ig evégből jelentkezzenek. Ures helyek már is korlátolt számban vannak s azok a jelentkezések sorrendjében töltetnek be. Felvételtiek 6—13 éves fiúk, (örezebbek csak kivételesen) tekintet nélkül arra, hogy melyik keresztény felekezethez tartoznak. Évi eltartási díj: az elemi iskolásoknak 400 kor., a polg. I. II. osztályban 460 kor. és a III. IV. osztályosoknak 500 kor., mely havi részletekben előre fizetendő. Tandíj: a polg. iskolában félévenként 20 kor. Bővebb felvilágosítás az igazgatóságnál kapható.

Múzeumi ásatások. Az orsz. archeologiai társulat megbízásából dr. Bella Lajos prehistorikus tudós a trenesémgyei muzeum-egyesülettel karöltve nagyobb szabású ásatásokat eszközöl Trenesém megye területén. Az ásatások színhelye a dréтомai bronzlelet, a bosácsi Hradiszko és a barosházai esepkköbarlang. Az ásatások 10—14 napra vannak tervezve s minden helyen 8—8 napzámot foglalkoztatnak.

Juniusi fagy. Bánból jelentik: A báni járás területén, a latkőzei és dubricskai völgyben f. hó 18-án éjjel erős fagy volt, mely nagy károkat okozott. A termés egy része elfagyott. Három nap óta hideg szél fúj, mely a hőmérsékletet nagyon csökkentette.

Törvény a kereskedelmi alkalmazottakról. A kereskedelmi alkalmazottak szociális helyzetének megváltoztatását célzó törvénytervezetet a kereskedelmi minisztérium által delegált vegyes bizottság elkészítette. A kereskedelmi miniszter most újból egybehívta az Országos Ipartanács tagjaiból alakult törvénytervező vegyes bizottságot, mely Matlekovits Sándor dr. elnöklésével revidálja a magánalkalmazottakról szóló törvényjavaslat-tervezetet. A bizottság e hét végéig befejezi munkáját. A javaslatot öszszel nyújtják be a Háznak.

Póruhárt orrvadász. Vigváron egy ottani orrvadász szembekeült: kerülővel, aki egyben a vadászatra örkődik. A találkozásnak a vége az lett, hogy a vadór fegyvert használt és az orrvadászt meglödözte. A helybeli kórházba szállított.

Szakiskolai vizsga. Az érsekújvári önálló gazdasági szakiskola vizsgája f. hó 17-én tartatott meg Lőrinczy György kir. tanfelügyelő jelenlétében, a ki mint miniszteri kiküldött vett részt a vizsgálaton. A tanfelügyelő Saskó Gyula vezető tanító tanítási eredménye felett teljes meglegedését fejezte ki. Az iskolától igen hasznos gyakorlati eredményeket lehet várni, ha a földmivelő nép annak jelentőségét belátni és kellőképp méltányolni fogja.

A tartalékos honvéd kalandja. Egy jómódú rákospalotai pékmester mult szombaton fegyvergyakorlatra vonult be Nyitrára. Utközben a vonaton sipisták kezébe került, kik rövid idő alatt pár száz koronát elverték tőle. A hamis kártyásokat Érsekújvárott a kaulauz ugrasztotta szét, akik közül kettő leugrott a vonatról, egy eltűnt az utasok között, egyet pedig az érsekújvári rendőrség letartóztatott. Az illető Kovács János börtönviselt egyén. Társait nem akarta megnevezni.

Tüzeset. Szalakuszon szerdán éjjel tűz volt. A Bartakovics Arpád tulajdonát képező erdőszlak leégett. A tűz állítólag gyújtogatásból származik.

Lefoglalt tej. Danócezi Péterné nagyfalusi és Mattyasovszky Jánosné nagyceztényi asszonyok pénteken tejet árultak a nyitrai piacon. A rendőrök a tejet tisztátalannak és élvezhetetlennek találták, miért is az üvegeket lefoglalták.

Elkobzott nyomtatványok. Most, hogy a hatóság erőlyesen üldözi a kivándorlási ügynököket, a hajtársaságok irodái Amerikába való kivándorlásra csábító nyomtatványokkal árasztják el a Felvidék községeit. A nyitrai kir. törvényszék a napokban a prágai Antonin Styastni és a hamburgi Falk és Társa cégtől egyes óturai és miauai lakosok címére érkező kivándorlásra csábító nyomtatványokat elkobozta.

301/1913. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a privígyei kir. járásbíróságnak 1912. évi Sp. 761/4. számú végzése következtében Dr. Hantsch Dezső privígyei ügyvéd által képviselt Horovics Mihály nyitrabányai lakos javára 470 K. s jár. erejéig 1913. évi május hó 2-án foganatosított kielégítést végrehajtás útján lefoglalt és 620 K. beesült következő ingóságok, n. m.: 1 tehen és 1 ökrötíno nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a privígyei kir. járásbíróság 1913. évi V. 113/2. számú végzése folytán 470 K. tőkkeövetelés, ennek 1912. évi november hó 5-ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 150 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Nyitrabányán 538. számú házban leendő megartására 1913. évi június hó 25-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kítűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felúfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés a 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Privígyén, 1913. június 12-én
Tergina Ignác
kir. bír. végrehajtó.

109. 1—1.

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEGY
'Ferrenit'

'FERRENT'

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEGY
'Ferrenit'

asbest-tetőfedő palagvár Kramer Adolf és Fiai, Nyitra.

Ajánlják gyártmányaikat az érdekeltek figyelmébe.

83. 3—52.
A 'FERRENT'-PALA szilárd, tűz-, vihar- és fagyellentálló.
Teljes tetőbefedéseket vállalnak, mintával és előnyös árajánlattal készséggel szolgálnak: **Kramer Adolf és Fiai** tetőfedőpala gyárosok **Nyitra.**

Szökött katona. Felezán Sándor galgóczi illetőségű, 1912. évben besorozott és kir. 12. gyalogezredbeli szabadságolt gyalogos katona szökevénynyé nyilvánított. A szökött katonát a fenti ezred hadkiegészítő parancsnokságának megkeresése folytán a galgóczi főbíró körözti.

Izgató földmunkás. A nyitrai vasuti állomás bővítési munkálatoknál, mint azt már megírtuk, különféle nemzetiségű földmunkások vannak alkalmazva. A munkatelepen a tozsalkodások napirenden vannak. A vállalkozónak az izgatótól még nem sikerült teljesen szabadulnia. E héten is megtörtént, hogy egy Granczi Imre nevű moesai földmunkás több társát a munka beszüntetésére izgatta, de a munkások nem álltak kötélnek. Granczit a vállalkozó rendőrök segítségével eltávolította a telepről.

Lekaszálták már a rétet... És nemcsak virágot, de szénát sem hagytak rajta. Ez a furcsa história Aschner Adolf gerencséri birtokossal esett meg a héten. E hó 19-én reggel munkásaival megjelent a nyitrai határban lévő réjtén, de azt legnagyobb részt már lekaszálvá találta. Allítólag Finta György gerencséri lakos kaszálta le a rétet és a szénát is behordatta saját szérűskertjébe. Hogy vajon tévedésből tette ezt, a vagy pedig bosszúból, nem tudni. Aschner különben még aznap megjelent a rendőrségen és helyszíni vizsgálat megtartását kérte.

Megszökött a munkások pénzével. Cs. P., a Bäck Márk fia nyitrai fakereskedő és vállalkozó cég egyik munkavezetője a neki munkások kifizetésére adott 500 korona összeggel megszökött. A munkások a cégtől kérték a pénzt, de az a munkavezető csalárd-ságára hivatkozva, még egyszer nem akart fizetni. Az ügy békéltető bizottság elé került, amely a céget a munkadíjak újabb fizetésre kötelezte.

Végzetes footballrugás. Bohus Rezső, az Ersekújvári Sport Egyletnek tevékeny tagja, aki jelenleg Bécsben folytatja tanulmányait, egy szerencsétlen footballrugás következtében lábát bokában eltörte. Bohus egy footballmérkőzésben vett részt és a játék hevében, amikor a labdát a kapuba akarta rugni, lábát oly erősen vágta a kapufához, hogy az bokában eltört.

Lopás a regatta házbán. Kínos meglepetés érte f. hó 8-án a trencsényi regatta sport kedvelőit. Midőn ugyanis napi turájukról kikötöttek, ruháiknak hűlt helyét találták. A regattaházból ékszerekkel, óráikkal együtt ellopták azokat. A kellemetlen helyzetben maradt 6 uri ember pedig csak nehezen tudott hazakerülni. Az esetet természetesen azonnal jelentették a rendőrségnek, amely erélyes nyomozást indított az ügyben. A tolvajt Galgócson a csendőrség el is fogta *Blazsej Rajeczky* István személyében, aki még csak mult hó 29-én szabadult az illavai fegyházból. Mert feltűnt a galgócziaknak, hogy a kopott idegen nagyszámú ékszert akart ott elzalogosítani. Nyomára vezették tehát a csendőrséget, amely azután felfedezte benne a ruhatolvajt. Azonnal Trencsénybe vitték és most ott az ügyészség fogházában várja, hogy visszakérüljön az illavai fegyháza.

A balkáni háború sebesültjeinek segélyezése. A Magyar Szt. Korona Országai Vörös Kereszt Egyletének igazgatósága azon alkalomból, hogy Trencsény területén a balkáni sebesültek javára befolyt 559 korona 88 fill-t, a vármegye alispánjától kézhez vette, a nemesszívű adakozóknak az egyesület emberbaráti hivatása hathatós támogatásáért, legmelegebb köszönetét fejezte ki s a vármegye alispánjához intézett átiratában jelezte, hogy a gyűjtés eredményét a balkáni háború sebesültjeinek javára fogja fordítani.

Tanítógyűlés. A trencsényi megyei ált. tanítóegyesület csacai járás köre Csacau tartotta XV. rendes gyűlését, amelyen a rendes tagokon kívül több vendég is részt vett. *Priborszky* Ferenc nagyobb beszéddel nyitotta meg az ülést. A felolvasások sorát is *Priborszky* Ferenc kezdte. A szeretet az iskolai nevelés szolgálatában c. értekezlettel, melyből a szeretet fogalmáról, nyilvánításáról, hatásáról beszélt, felolvasását az életből merített példák illusztrálva, dr. *Benes* Jenő iskolátogató felolvasta: „Filozófia a népiskolában” c. értekezését. *Erdős* Dezső jár. állatorvos „Az állat-

egészségügy tanítása a népiskolában” c. értekezésében kifejtette, hogy mily nagy gazdasági fontossága van az állategészségügyi törvényekben és rendeletekben előírt szabályoknak azáltal, hogy az állatokat megbetegedéseiktől és a gazdákat a károsodástól megvédik. *Schwinger* ósadi róm. kath. tanító javaslatára a kör dr. *Benes* Jenőt, *Schwartz* Károlyt és *Kosztka* Jánost tiszteletbeli tagokká választotta meg.

Összeesett az utcán. Szuchán József 41 éves nyitrai napszámot e hó 16-án délelőtt hirtelen rosszullet fogta el a Malom utcában és összeesett. A járdáról szedték fel a rendőrök és a kórházba szállították. A szerencsétlen ember a kórházban a délutáni órákban kiszendvedett. Halálának okául szivbajti állapították meg.

Talált tárgy. Plenta János zabori lakos e hó 16-án egy selyem napernyőt talált a Zoboron. A talált tárgyat behozta a rendőrségre, hol gazdája kellő igazolás mellett átveheti.

Falopás. Singer és Szabó fakereskedő cég nevére e héten több vaggon épületfa érkezett a nyitrai vasuti állomásra. *Csapkovic* Mihály, *Herz* Armin fuvaros kocsisa, ki a fa beszállításával volt megbízva, meg nem állhatta, hogy fuvarozás közben néhány szál deszkát el ne eszenjen a rakományból. De szintén póraljárt. A lopott deszkát ugyanis még melegebben értékesítette *Csery* János nyitrai lakosnál, a ki négy szál deszkáért 2 kor. 80 fillért fizetett a kocsisnak. *Csery* azonban az alku megkötésekor különösen találta a kocsis viselkedését. Hogy esetleg bajba ne kerüljön, a vételről a rendőrséget is értesítette. Nyomozás során kint, hogy a deszkák *Singer* és *Szabó* fakereskedő cég tulajdonát képezik és hogy *Csapkovic* bűnös uton jutott hozzájuk. A rendőrök a deszkákat lefoglalták és később jogos tulajdonosoknak, a fakereskedő cégnek átszolgáltatták.

Csenjélet a földmunkálatoknál. A minap megírtuk, hogy a Binetter Fülöp építész vállalatában lévő nyitrai vasuti állomásbővítési földmunkálatoknál napirenden vannak a zavargások, verekedések. Most azt is mondhatjuk, hogy a lopások is. A mult heti nagy szerszámlopást e héten pénzlopás követte. E hó 15-éről 16-ára virradó éjjel ugyanis rejtélyes módon eltűnt *Moresin* György máramarosi és *Prolló* Simon miklapataki földmunkások megakarított pénzeszkéje. *Moresin* 45 korona, *Prolló* pedig 14 korona hiányát észlelte börtarisznyájában. A lopással *Hodács* Péter János esatai földmunkást gyanúsítják. A rendőrség előállította őt, de a nyomozás eddig nem vezetett eredményre. *Hodács* erősen tagadja a lopást. A további eljárás során fog majd kitűnni, bűnös-e vagy pedig ártatlan a meggyanusított.

Közgazdaság.

A mézshomokkő.

(Folyt.) Ürmény, jun. 16.

Hogy a Tornócezon előállított mézshomoktégla kifogástalan, igazolja a kir. Józsefműegyetem következő bizonylata:

Gróf Hunyady László tornóczy gyártelepe által Tornóceztől 1912. március hó 14-én, Tornóczy nyitra vármegyei nagyközség előljáróságának hivatalos pecsétje alatt beküldött, 3675. naplósám alatt érkezett jeltelen mézshomoktégla, melyek Tornóczy község előljáróságának hivatalos bizonyítványa szerint Hunyady László gróf tornóczy mézshomoktéglagyárában, tornóczyi vágólyami homok és vágólyai méz keverékéből 1912. március hó 9-én állítottak elő.

Kísérlet: A szilárdasági vizsgálatra beküldött, átlag 4,5 kg. súlyú mézshomoktégla egy darabjai keresztirányban három részre fűrészeltettek és az így nyert darabok felületével gondos lecsiszolása és párhuzamosítása után feklapjukra merőleges nyomás alatt összeszennyomatok és pedig a fűrészelés által nyert összetartozó a, b és c-vel jelölt darabokból egy-egy darab természetes száraz állapotban nyomatot össze, míg a másik két darab víz alá merített s mindaddig ott hagyatott, míg vízfölvétel által súlyszaporodást mutatott, azaz vízzel telítődött. Ezen két darab közül az egyik ily nedves állapotban nyomatott össze, míg a

másik a fagyellentállás kipuhatólása céljából 25-ször ismételt oly megfagyasztásnak lett alávetve, melynél a hőfok legalább -7 C. fokra süllyesztetett alá. Ezen naponként ismételt fagyasztásoknál 16 óra a megfagyásra és 8 óra az ismét fölengedésre fordított, olyformán, hogy a fagyasztott darabok 20 C. fokú vízbe helyeztettek.

Azon esetben, midőn a fagyasztott darabok a 25-ször ismételt fagyasztást minden észrevehető megváltozás nélkül kiállották, közülük öt darab az utolsó fagyást követő fölengedés után, de még ily nedves állapotban nyomatot össze, míg az utolsó négy darab kiszáradtatott és ily állapotban súlyuk meghatározatván, ebből a fagyasztás alatt netalán szenvedett súlyvesztés megállapításával nyomatot össze.

A nyert eredmények a következők:

Az összes fagyasztott próbadarabokon az élek és sarkoknak kismérvű letompulásán kívül, egyéb megváltozás észlelhető nem volt. A 2e jelű próbadarabon 0,6%, a 4b és 6a jelű próbadarabokon 0,4%, míg a 8c jelű próbadarabon 0,5% súlyvesztés volt megállapítható.

A homoktégla fagyellentállónak bizonyult.

II. Kísérlet: A téglák közül 6 darab keresztirányban ketté fűrészeltetett s a fűrészelés által nyert két összetartozó féltégladarab egymás fölé helyezve, 1 cm. tiszta portland cementpép réteggel ragasztatott össze. Az így nyert kockaalakú próbatetek nyomólapjai kellő párhuzamosítás céljából, igen vékony tiszta portland cementpép réteggel vonattak be s 28 napi levegőn való keményedés után a nyomógépben összetörték.

A nyert eredményekből álljon itt a következő példa: Nyomott felület cm²: 204,77, magasság cm. 14,50, volumensúly 1,818, töréshatárérték kg/cm² 254,4. — A mézshomoktégla tehát a töréssel szemben is sokkal ellenállóbb, mint az agyagtégla.

Ezek után minden elfogulatlan szakembernek be kell ismernie, hogy a mézshomoktégla a XX. század legjobb építő anyaga.

A külföld, különösen Németország rég tudatában van annak, hogy a mézshomoktégla előállításával az építkezési iparra új korszak derült és éppen ezért pl. Berlin minden korlátozás nélkül engedélyezte gyártását s az új vállalatnak segítségére sietett, a mennyiben egy új igazságügyi palota építéséhez 15 millió mézshomoktégla használt fel. Kaszárnyák, iskolák, középületekre pedig mintegy 20 millió lesz évről-évre felhasználva. Breszlau nyilvános középületekre 15 millió. Posen 3 millió, Kiel 10 millió állami iskolákra, Stettin 2 millió, Lubeck 1 1/2 millió, Pillau egy millió stb. mézshomokkő lett felhasználva. De nem csak Német és Oroszország pártolják a mézshomoktégla ipart, de felkarolta azt a magyar kormány is, a mennyiben Kispesztén az állami munkástelep létesítésére a Kommik cégnél 200 millió mézshomoktégla rendelt meg, a mely 5 év alatt lesz szállítandó.

Ugyancsak mézshomoktégla épült a mult évben Bpsten a Prater-utcában 9 nagy négyemeletes ház nyers falazattal, a mely a lehető legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ez évben Budapesten a Központi járásbírószágot, igazságügyi palotát, Pestmegye székházát, a honvédelmi katonai fogják mézshomoktégla építeni, a magyar államvasutak vonalain pedig mintegy 20 millió mézshomoktégla használnak fel.

Mindezen körülmények azt igazolják, hogy a mézshomoktégla korszakalkotó hasznos voltát az irányító körök felismerték, és a közjó előmozdítására hasznosítják, a mely hogy minél nagyobb terjedelemben történjék, mindnyájunk hő óhaja.

Dr. Tóth Károly.

Jó családból való fiu

tanulóul

felvétetik: Fogelton
János fűszer- és ve-
gyes üzletébe
Privigyén.

Négy középiskolát végzett keresztény fiút gyakornoknak felvesz

Huszár István könyvkereskedése Nyitra.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Nyitrán, Plébánia-utca 12. szám alatt 74 év óta fenálló**

ifj. Reymann Vencel utóda puskamüves üzletét illetve műhelyét

dacára a nagy konkurenciának, kettőzött erővel folytatom.

Azon hírek, hogy az üzletet felhagyom, valótlanok.

A javításokat szakképzett emberekkel végzem, miért is Szulovszky munkaerejével rendelkezem.

Raktáromon tartom, saját, valamint a külföld leghíresebb fegyvergyárainak árúit, amelyekért ép úgy szavatolok, mint saját készítményeimért, mivel általam szabályozva és belőve vannak.

Vadász-készletek, valamint szakkészítésként nagy választékban, úgy hogy egész vadász-társaságot képes vagyok teljesen felszerelni.

Használt **kerékpárok** 30 koronától feljebb. Új fegyvergyári, Styria, Dürkopp, Regent, Es-ka, Lira gyármányú kerékpárok különböző alkalmi áron raktáron tartatnak.

Varrógépekből dús választék.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását illetve bizalmát kérem, maradtam

teljes tisztelettel

ifj. Reymann Vencel u.

Gyakornoknak

felvétetik négy középiskolát végzett (keresztény) tanuló. Teljes ellátásról a „Tanonc Internátus” gondoskodik. Szülők, akik komoly, a mai kornak megfelelő, modern kereskedőt akarnak nevelni gyermekükből, adják bizalommal, elismert mintaüzletembe gyakornoknak. ::::

Verebély Géza

vászon-, fehérenemű-, divat- és szőnyegárúháza Nyitra.

Fiókiüzlet: Érsekújváron, Szécsényi- és Törökuszalasztó-utca sarok, Jankovics vendéglő átelében.

3438-3439/1913. t. k. sz.

Hirdetmény.

Tordimec, Nemecke községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t. cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherterhelést átvitelének az 1886: XXIX. t. cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt vagyis az 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármi irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A nagytapolesányi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1913. május hó 10.-én.

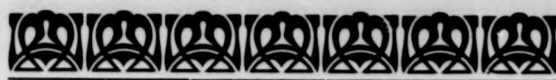
Chmielovszky
kir. járásbíró.

102 2-3

Bérbeadó

báró RÉVAY LÁSZLÓ uradalmában 600 magyar hold szántó 720 hektoliteres szeszkontingenssel. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos Kisselmec, Turóc megye.

(106 1-1)

A Nyitrai Sörfőző és Malátagyártó Részvénytársaság tisztviselői állásra pályázatot hirdet.

Pályázhatnak kereskedelmi iskolát végzett és hadkötelezettségüknek eleget tett fiatal emberek, kik a magyar nyelven kívül a német és lehetőleg a tót nyelvet is bírják. — Az állás azonnal elfoglalható. — Sajátkezüleg irt, okmányokkal és fényképpel felszerelt kérvények, melyekben a belépési határidő és fizetési igények közlendők legkésőbb július hó 1-ig, az igazgatóságához nyujtandók be. — Nyitra, 1913. június 15.-én. 108. 1-1. **Az igazgatóság.**

Megérkeztek: világos Raffia, angol Kékkő

Friss ásvány vizek Friss ementáli sajt
Friss gyógyvizek Kerti és virágmagvak
Friss szalámi Friss salátaolaj
Friss teavaj Friss uborka fűszeres
Friss lipthói juhturó Friss borecet izletes

Magy. kir. központi mintapince borai:

- 1 üveg tokaji asszú . . . K 5.—
- 1 „ tokaji asszú . . . „ 4.—
- 1 „ tokaji asszú . . . „ 2.—
- 1 „ Görög asszú . . . „ 2.40
- 1 „ Kulacs bor . . . „ 1.80
- 1 „ egri vörös . . . „ 2.40
- 1 „ Ménési vörös . . . „ 2.—
- 1 „ Érmelléki vörös . . . „ 1.60
- 1 „ Érmelléki fehér . . . „ 1.50
- 1 „ Kisbéri fehér . . . „ 1.50

Finom zaborhegyi üveg borok:

- 1 nagy üveg Zabori asztali K 1.—
- 1 „ „ Zaborgyöngye „ 1.30
- 1 „ „ Zabori rizling „ 1.30
- 1 „ „ Burgundi vörös „ 1.40

Üres saját palackokat 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede

kereskedő és szálló birtokos **Nyitrán.**

92. 6-52.

SULGÁN ANDRÁS

nagy cipőraktára

Nyitra Vármegye-utca.

Ajánlja úri-, női- és gyermekcipőit többféle minőségben mérsékelt áron.

50 15-0

Nagy választék.

Pontos és gyors kiszolgálás!!

Legujabb divatú hajpótlékok, vendég hajak, hajfonatok, hajbetétek, fürt-chignonok és transzformációk készülnek s kész állapotban is a legolcsóbban kaphatók

GOMBÁRIK ISTVÁN
FODRÁSZ-ÜZLETÉBEN NYITRÁN,
TÓTH VILMOS-UTCA 29. SZÁM.
Egy fiu tanulónak felvétetik.

BUTOROK

legolcsóbban óriási választékban csak:

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, kőris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művészieszen kiállított, divatos legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitos és diszítési munkák izlésesen előállítatnak.

BUTORAIM

57. 13-40.

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

**Zoborhegyen
A TOIFEL-KERTBEN**
minden szombat
és vasárnap
nagy
zenehangverseny

Jó, izletes ételek és italok. Frissen
csapolt világos és barna Dréher-sör.
Pontos és gyors kiszolgálás!
Szíves pártfogásért esedez

Siky József
vendéglős.

107 1-1

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

WEIGL ANTAL
PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZITŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai
gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi
urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

**továbbá: reverendákat,
cimadákat, biretumokat,
mucetumokat, bundákat**

stb. izlésesen, pontosan és
a legjutányosabb árakon.

**Vidéki rendeléseket pontosan és
a lehető leggyorsabban eszközöl.**

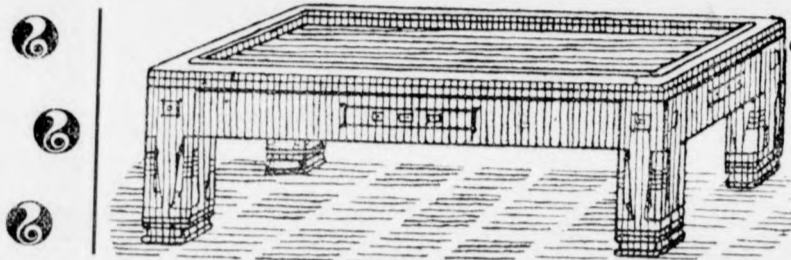
13. 29-52.

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE”
számára igen jutányos áron
felvételnek Nyitrán, Huszár
István úr könyv- és papír-
kereskedésében, — ugyanitt
a lapra is elő lehet fizetni.

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF
ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA
KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

186. 28-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Új tekeasztal készítést
minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készítésű jég szekré-
nyekből állandó nagy raktár. :: Készít: Gummi-betéteket, behuzásokat, lyukvarrá-
sokat, dobmandenel felvankosozást, dákó-javításokat stb. Billardgolyók állandóan
raktáron vannak. Új és átalakított billard-asztaalokat állandóan raktáron tartok.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett

TEMPLOMABLAKOKAT

8. 25-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-
egyszerűbbtől a leggazdagabb
kivitelig jutányos árak mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódásági templom Bács m. 15 nagy
ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátorajauhely 8 nagy ablak.
— Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és
Kohalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti
örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. —
Továbbá a Tornyosi, Németprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

**Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. :: ::
Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után.
Kívánatra költségemen a helyszínre utazom.**

Telefonszám 144. Telefonszám 144.
STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES
kir. törvényszéki hites fegyverszakértő
NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

Ajánlja a legmegbízhatóbb
elsőrangú vadászfegyvereit.
Képvisellete: a **Cogswell &
Harrison London, Clab-
rough & Johnstone Bir-
mingham, J. Springer's
Erben** cs. kir. kamarái szál-
lítók **Wien, J. B. Rongé**

files Liège, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsővű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal
34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas
közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Brow-
ning serétes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12
és 16 öbben eredeti gyári áron 210. — korona.

„Steyr”, „Browning”, „Clement”, „Pieper” auto-
matikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári
árakban: cal. 6-35 m m 45 k, 7-65 m m 50 k, 9 m m
75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14
kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füstnélküli töltények minden öbnagyságban naponta frissen töltve. Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11-2 24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók.
137 41-52